voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 15 december 2020

Onderwerp	pilot Landelijke Vreemdelingenvoorziening
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder	Klaas Sloots
Informant	M.T.C. de Boer – Boekhorst
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	038 498 2073
Email	MTC.de.Boer-Boekhorst@zwolle.nl
Bijlagen	Niet van toepassing

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

stand van zaken van de pilot Landelijke Vreemdelingenvoorziening (LVV).

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In december 2019 heeft het college u geïnformeerd over het collegebesluit om samen met de gemeenten Deventer en Enschede de mogelijkheid en wenselijkheid te onderzoeken van een Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) in de provincie Overijssel. Veel gemeenten in Nederland hebben zelf een opvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers ingericht. Andere gemeenten kennen geen opvang en verwijzen naar gemeenten met een opvang. Een landelijk dekkend netwerk van LVV's voorkomt dat de ene gemeente de uitgeprocedeerde asielzoekers uit een andere gemeente opvangt. Met de inrichting van een LVV in de provincie Overijssel wordt de landelijke dekking van LVV's vergroot. Ook de spelregels omtrent uitgeprocedeerde asielzoekers worden overal in Nederland op elkaar afgestemd. Een landelijke dekking van LVV's maakt dat de regels ten aanzien van toegang, verblijfsduur, etc. in de LVV overal hetzelfde is. De inrichting van LVV's draagt bij aan een uniforme handelwijze ten opzichte van uitgeprocedeerde asielzoekers. Hiermee wordt 'shopgedrag' tussen gemeenten voorkomen. Tenslotte wordt de regie op de opvang wordt verbeterd. Tot nu toe werken gemeenten individueel, met eigen samenwerkingspartners, aan de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers. Het bundelen van de krachten van gemeenten vergroot de kans op een succesvolle terugkeer of regulier verblijf. In deze nota wordt uw raad geïnformeerd over de stand van zaken. Besluitvorming over een LVV Overijssel zal pas volgen als de eindconclusie van de landelijke pilot beschikbaar is en ons onderzoek met Deventer en Enschede naar de mogelijkheid en wenselijkheid van een LVV in Overijssel is afgerond.

Kernboodschap
De landelijke pilot LVV wordt verlengd. Het college wil de resultaten van deze pilot meenemen in het onderzoek om samen met de gemeenten Deventer en Enschede de mogelijkheid en wenselijkheid te onderzoeken van een Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) in de provincie Overijssel. De doorlooptijd van het onderzoek is daardoor langer.

Landelijke pilot LVV
Gemeente Enschede neemt deel aan een deelproject van de landelijke pilot LVV op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het deelproject betreft het gesprek over een eventuele vestiging van een LVV in Enschede waarmee het ministerie wil werken aan een landelijke dekking van LVV's. Gemeente Enschede heeft aan het begin het ministerie Justitie en Veiligheid de volgende randvoorwaarden meegegeven:

1. de kosten voor de voorziening inclusief de begeleiding moeten worden gedragen door het Rijk;
2. de omvang van een voorziening moet passend zijn bij de schaalgrootte van Enschede;
3. het is belangrijk dat gemeenten, in nadrukkelijke afstemming met de verantwoordelijken in de vreemdelingenketen, de regie voeren op de mensen die verblijven in een LVV, en;
4. de gemeente wil zelf regievoeren op de begeleiding die gericht moet zijn op een duurzaam toekomstperspectief.

Daarbij is aangegeven dat afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie van de vijf landelijke pilots en de inhoud van het uiteindelijke bestuursakkoord gemeente Enschede zal besluiten over de realisatie van een LVV. De uitkomsten van de Enschedese evaluatie AZC worden meegenomen.

In dit deelproject werkt gemeente Enschede samen met de gemeenten Deventer en Zwolle. Gezamenlijk verkennen we in afstemming met het ministerie van Justitie en Veiligheid de mogelijkheden voor een LVV Overijssel met locaties in meerdere steden, zodat dit beter aansluit bij de randvoorwaarde dat de omvang van de voorziening passend is bij de schaalgrootte van de gemeente.

De verwachting was dat er in 2021 een definitief bestuursakkoord LVV tussen het Rijk en de VNG zou liggen. Dit wordt doorgeschoven.

Landelijk dekkend netwerk van LVV's
Ten behoeve van de mogelijke landelijke uitrol van de LVV-werkwijze na de pilotfase wordt een landelijk dekkend netwerk van LVV-voorzieningen ontwikkeld waarop alle gemeenten zijn aangesloten.

Bureau Andersson Elffers Felix heeft in opdracht een verkenning gedaan naar de mogelijkheden voor een landelijk dekkend netwerk. Zij hebben drie scenario's ontwikkeld: één scenario waarin er acht LVV-regio's komen (conform Regeerakkoord), een scenario met tien LVV-regio's, dat aansluiting vindt op bestaande (bestuurlijke) samenwerkingen tussen gemeenten en één scenario waarin schaalgrootte leidend is en LVV-regio's worden gerealiseerd met ieder minimaal 150 plekken. Dit leidt tot zes LVV-regio's.

Plan- en procesevaluatie LVV
Er is een tussentijdse plan- en procesevaluatie van de pilots geweest over de periode mei 2019 tot april 2020. Dit is uitgevoerd door Regioplan. Doel van dit onderzoek was om inzicht te geven in pilot LVV's in de gemeenten Amsterdam, Eindhoven, Groningen, Rotterdam en Utrecht, de veronderstelde werkzame elementen en de eerste praktijkervaringen met de uitvoering. Een belangrijk doel van de LVV-pilot is het verbeteren van de samenwerking tussen alle betrokken partijen in het realiseren van duurzame oplossingen en over het algemeen geven de partijen aan dat de samenwerking verbeterd. Er is sprake van meer begrip voor elkaars werkwijze en standpunten. Een van de conclusies is dat de complexiteit van de samenwerking en de aard van de casuïstiek maken dat het ontwikkelen van de LVV's een traject is dat tijd nodig heeft, zodat partijen voldoende naar elkaar toe kunnen groeien. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de tot dusver behaalde resultaten. De gerealiseerde duurzame is op de peildatum 31-12-2019 nog beperkt. Voor uitgeprocedeerden met meervoudige problematiek die geen recht op verblijf hebben, maar ook niet kunnen terugkeren, omdat zij dermate medisch kwetsbaar zijn dat vertrek geen optie is, kan de LVV tot op heden geen oplossing bieden. Het afschaffen van de discretionaire bevoegdheid van 'schrijnendheid' maakt namelijk dat er nauwelijks oplossingen mogelijk zijn voor deze casussen. Aangezien het een tussentijdse evaluatie betreft en de pilots zijn verlengd met één jaar kunnen op dit moment geen eindconclusies worden getrokken over de werking en het effect van de LVV´s. Dit zal na afloop van de pilots gebeuren.

Consequenties
Niet van toepassing

Financiën
Niet van toepassing

Communicatie
Niet van toepassing

Vervolg
In de programmaraad LVV in oktober 2020 hebben staatssecretaris Broekers-Knol en de huidige vijf gemeenten die een pilot LVV hebben, gesproken over het verlengen van de LVV-pilots met één jaar tot eind 2021 en het voorbereiden van een landelijk dekkend netwerk. Ten aanzien van het vervolg hebben de bestuurders afgesproken dat mogelijke vervolgstappen verder worden verkend en voorbereid. In februari 2021 zal hier vervolgens een besluit over worden genomen in de programmaraad LVV. Uw raad zal dan opnieuw worden geïnformeerd.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Datum 15 december 2020

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke